

Tọa đàm khoa học “Vai trò của văn học Ba Tư và Saadi trong việc mở rộng ngoại giao văn hóa giữa Iran và Việt Nam”

Ngày 27/5/2015 tại Hà Nội, Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam đã phối hợp với Đại sứ quán Cộng hòa Hồi giáo Iran tại Việt Nam tổ chức Tọa đàm khoa học với chủ đề “Vai trò của văn học Ba Tư và Saadi trong việc mở rộng ngoại giao văn hóa giữa Iran và Việt Nam”. Tham dự Tọa đàm có các đại biểu đến từ Đại sứ quán Iran và đại sứ quán các nước Iraq, Oman, Kazakhstan, Brunei, Qatar, Palestine, Venezuela, Sudan, Algeria... tại Việt Nam, cùng đồng đạo các đại biểu đến từ các cơ quan ngoại giao của Việt Nam, các trường đại học, cơ quan nghiên cứu trong nước và quốc tế.

Nước Cộng hòa Hồi giáo Iran, còn gọi là Ba Tư, là một quốc gia thuộc vùng Trung Đông, phía Tây châu Á, có truyền thống văn hóa, văn học lâu đời, giàu bản sắc. Việt Nam và Iran đã thiết lập quan hệ ngoại giao từ năm 1973. Theo các đại biểu, Việt Nam và Iran đã có nhiều nỗ lực nhằm phát triển quan hệ du lịch, giáo dục, khoa học, văn hóa... và đã đạt được những thành tựu đáng kể. Trong những năm gần đây, mối quan hệ văn hóa-văn học giữa hai nước đã có những bước đi ban đầu rất đáng ghi nhận, từ việc dịch văn học Ba Tư qua trung gian một ngoại ngữ thứ ba tiến đến hình thành đội ngũ các dịch giả có thể dịch từ tiếng Ba Tư sang tiếng Việt. Ban đầu chỉ có được vài tác phẩm nhỏ lẻ, nhưng đến nay đã giới thiệu được tương đối hệ thống về văn học Ba Tư với độc giả và các nhà

nghiên cứu Việt Nam, bao gồm truyện dân gian, thơ cổ, thơ ngụ ngôn, tiểu thuyết hiện đại. Gần đây, nhiều công trình dịch thuật bề thế hơn xuất hiện như tuyển tập *Thơ cổ Ba Tư* in năm 2011, *Thơ ngụ ngôn Ba Tư, Con Cú mù* in năm 2012,... đã được bạn đọc Việt Nam tiếp nhận, đánh giá cao.

Tuy nhiên, quan hệ giữa hai nước vẫn còn nhiều tiềm năng mở rộng hơn nữa, đặc biệt là thông qua văn học và ngôn ngữ. Mở lớp dạy tiếng Ba Tư tại Việt Nam với giáo viên bản ngữ, dịch các tác phẩm văn học từ tiếng Ba Tư sang tiếng Việt, hay trao học bổng tiếng Ba Tư cho sinh viên Việt Nam,... thời gian qua là các hoạt động nhằm mở rộng tiềm năng đó. Việc giới thiệu các nhà văn, nhà thơ Iran với các nhà nghiên cứu và bạn đọc Việt Nam có ý nghĩa quan trọng trong phát triển quan hệ văn hóa giữa hai nước. Đại thi hào Saadi Shirazi - danh nhân văn hóa thế giới - là một trong số đó. Với các tác phẩm nổi tiếng như “Vườn hồng”, “Vườn quả”..., có thể nói Saadi là một trong những nhà văn nổi tiếng bậc nhất trong nền văn học Ba Tư. Các đại biểu nhận định, Saadi có nhiều điểm tương đồng với các tác gia lớn của Việt Nam như Trần Nhân Tông, Nguyễn Bình Khiêm, Nguyễn Du, đặc biệt là Nguyễn Trãi.

Nhân dịp đẩy mạnh các hoạt động nhằm mở rộng quan hệ văn hóa-văn học giữa hai nước, tạp chí *Nghiên cứu Văn học* cũng đã ra số chuyên san tháng 3/2015 về đại thi hào Saadi Shirazi.

LÊ HỮU

Hội thảo khoa học quốc tế “Báo chí về đề tài chiến tranh: Lý luận và thực tiễn”

Vừa qua, tại Hà Nội, Học viện Báo chí và Tuyên truyền chủ trì tổ chức Hội thảo khoa học quốc tế “Báo chí về đề tài chiến tranh: Lý luận và thực tiễn” nhằm kỷ niệm 40 năm ngày giải phóng hoàn toàn miền Nam, thống nhất đất nước, 65 năm ngày thành lập Hội Nhà báo Việt Nam và 90 năm ngày Báo chí cách mạng Việt Nam. Tham dự Hội thảo có các đại biểu đến từ nhiều cơ quan báo chí trong và ngoài nước, trong đó, đặc biệt có sự xuất hiện của các phóng viên chiến trường - nhân chứng sống của những cuộc chiến tranh ác liệt, đã có mặt trong các cuộc chiến ở Việt Nam và một số khu vực trên thế giới. Ban tổ chức Hội thảo nhận được hơn 30 bài tham luận.

Các đại biểu nhất trí với ý kiến đề dẫn Hội thảo cho rằng, chiến tranh là một trong những mối quan tâm lớn nhất của loài người. Để đáp ứng nhu cầu thông tin của công chúng, những người làm báo luôn có mặt tại những điểm nóng nhất thế giới. Tham gia vào những cuộc chiến tranh ấy như những thành tố lịch sử, các nhà báo luôn có mặt, tham gia như những người trong cuộc, là nhân chứng lịch sử đồng thời cũng là người tái hiện lịch sử của những cuộc chiến tranh. Họ đã đóng vai trò quan trọng trong việc truyền tải thông tin, định hướng, dẫn đường cho dư luận, giúp dư luận có cái nhìn đúng đắn về bản chất của cuộc chiến tranh; làm lan tỏa những thông tin đến với công chúng ở những không gian và thời gian khác nhau, thúc tỉnh loài người, thuyết phục nhân dân thế giới ủng hộ cuộc chiến tranh chính nghĩa, chấm dứt chiến tranh, bảo vệ hòa bình. Một trong những ví dụ điển hình của báo chí thế giới về vấn đề này là những gì mà báo chí đã làm được trong cuộc chiến tranh giữa đế quốc Mỹ

và Việt Nam. Báo chí Mỹ đã thay đổi chính kiến của người dân Mỹ từ ủng hộ cuộc chiến tranh trong những năm đầu đến nghi ngờ mục đích của cuộc chiến tranh và cuối cùng là phản đối cuộc chiến đó, góp phần đưa Mỹ đến quyết định phải rút quân khỏi Việt Nam.

Trong các cuộc chiến tranh giải phóng dân tộc, bảo vệ biên giới, tại Việt Nam đã có hơn một nghìn nhà báo tham gia đưa tin, chụp ảnh, viết bài. Đội ngũ này đã đóng góp vào thắng lợi chung của cách mạng Việt Nam, trong đó có hàng trăm nhà báo đã hy sinh, được nhà nước ghi công, được công nhận là liệt sĩ. Nhiều nhà báo trở nên nổi tiếng như: Trần Kim Xuyên, Đinh Thúy, Trần Đăng, Hồng Hà, Thép Mới... Bên cạnh đó, cũng có nhiều nhà báo nước ngoài đến Việt Nam đưa tin, viết bài rồi trở nên nổi tiếng khắp thế giới như: Malcolm W. Browne, Eddie Adams (người Mỹ); Françoise Demulder (người Pháp); Hubert Van Es (người Hà Lan).....

Song song kết hợp trong các bài tham luận, các nhà báo đã trải qua chiến tranh, những người làm công tác lãnh đạo, quản lý các cơ quan báo chí đã chia sẻ những kinh nghiệm, những hồi ức về những gì họ đã trải qua sau cuộc chiến tranh khốc liệt cũng như đưa ra những bài học kinh nghiệm quý báu, những bài học về tổ chức tuyên truyền về chiến cuộc, chiến dịch, trận đánh kịp thời, trung thực, mang hiệu quả xã hội cao.

Các ý kiến được thảo luận đã giúp cho mọi người cùng nhau nhìn lại quá khứ về các cuộc chiến tranh; đồng thời giúp người Việt Nam tự hào hơn nữa về sự nghiệp xây dựng đất nước của mình trong những năm qua và có những định hướng xây dựng đất nước hòa bình, phát triển vững mạnh.

THU HÀ